

Η εκπύρωση της γής(Β΄ Πε 3, 5- 13)

Ενότητα 11 : 11^ο μάθημα

Αικατερίνη Γ. Τσαλαμπούνη
Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Η εκπύρωση της γης (Β' Πε 3, 5-13)

Αικατερίνη Γ. Τσαλαμπούνη, λέκτορας ΚΔ

Β' Πε 3, 5-13

5 λανθάνει γὰρ αὐτοὺς τοῦτο θέλοντας ὅτι οὐρανοὶ ἦσαν ἔκπαλαι καὶ γῆ ἐξ ὕδατος καὶ δι' ὕδατος συνεστῶσα τῷ τοῦ θεοῦ λόγῳ

6 δι' ὃν ὁ τότε κόσμος ὕδατι κατακλυσθεὶς ἀπόλετο

7 οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ τῷ αὐτῷ λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσὶν πυρὶ τηρούμενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων.

8 Ἐν δὲ τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς, ἀγαπητοί, ὅτι μία ἡμέρα παρὰ κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία.

9 οὐ βραδύνει κύριος τῆς ἐπαγγελίας, ὥς τινες βραδύτητα ἡγοῦνται, ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς ἡμᾶς μὴ βουλόμενός τινος ἀπολέσθαι ἀλλὰ πάντας εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι.

10 Ἦξει δὲ ἡμέρα κυρίου ὡς κλέπτῃς ἐν ἧ ἡ οἱ οὐρανοὶ ῥοιζηδὸν παρελεύσονται, στοιχεῖα δὲ καυσούμενα λυθήσεται, καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα οὐχ εὐρεθήσεται.

11 τούτων οὕτως πάντων λυομένων ποταποὺς δεῖ ὑπάρχει ὑμᾶς ἐν ἀγίαις ἀναστροφαῖς καὶ εὐσεβείαις

12 προσδοκῶντας καὶ σπεύδοντας τὴν παρουσίαν τῆς τοῦ θεοῦ ἡμέρας δι' ἣν οὐρανοὶ πυρούμενοι λυθήσονται καὶ στοιχεῖα κασούμενα τήκεται

13 καινοὺς οὐρανοὺς καὶ γῆν καινὴν κατὰ τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ προσδοκῶμεν ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ

Συνάφεια και περιεχόμενο

- Ο συγγραφέας αντικρούει τον εσχατολογικό κυνισμό των αντιπάλων του
 - Αμφισβητούν τις προφητείες της ΠΔ για τα έσχατα
 - Αμφισβητούν το λόγο του Ιησού για τα έσχατα
 - Ο κόσμος είναι αιώνιος και άφθορος (Πλάτων, *Τίμαιος* 32-33. Φίλων, *De aeternitate mundi*)
 - Δε μπορεί να γίνεται λόγος για παρουσία
- Οι προηγούμενες καταστροφές (ο Κατακλυσμός) βεβαιώνουν ότι κόσμος δεν είναι άφθορος (στ. 5-7)
- Η καθυστέρηση της παρουσίας οφείλεται στη μακροθυμία του Θεού (στ. 8-9)
- Το απρόσμενο αλλά βέβαιο της παρουσίας συνεπάγεται ανάλογο ήθος των μελών της Εκκλησίας (στ. 10)
- Η καταστροφή δεν θα είναι το απόλυτο τέλος, αλλά η αρχή για κάτι νέο (καινή γη, καινός ουρανός)

Καταστροφή ή μεταμόρφωση; (1)

- Μεταφορική γλώσσα που αναφέρεται στα γεγονότα που σχετίζονται με την καταστροφή της Ιερουσαλήμ το 70 μ.Χ.;
- Δηλώνει τη μεταμόρφωση του κόσμου – πρέπει να συνδυαστεί με το Ρωμ 8, 18-25
 - Η αναλογία με τον Κατακλυσμό δεν συνεπάγεται απόλυτη καταστροφή – καθαρισμός του κόσμου από την αδικία
 - Το πυρ δεν είναι αναγκαστικά καταστροφική δύναμη – συχνά εξαγνίζει και καθαρίζει
 - Στ. 10: θα μπορούσε να διαβαστεί σε σχέση με την επιταγή για προστασία της δημιουργίας (η διαφορετική γραφή των χειρογράφων)
 - Το ρ. «λύω» (στ. 10-12) – αναλύω στα αρχικά στοιχεία
 - Η χρήση της λ. «καινός» = καινούργια ποιότητα

Καταστροφή ή μεταμόρφωση; (2)

- Στη Γένεση δεν προϋποτίθεται η απόλυτη καταστροφή στον κατακλυσμό – μεταγενέστερη ανάγνωση στο πλαίσιο της αποκαλυπτικής παράδοσης.
 - Ο συγγραφέας φαίνεται να την γνωρίζει και να την υιοθετεί
 - Υιοθετεί την ιδέα της εκπύρωσις του Στωικισμού
- Καθώς το νερό κατανοείται εδώ ως στοιχείο καταστροφής στον Κατακλυσμό – το πυρ επίσης καταστροφικό (βλ. Συβιλλικοί χρησμοί / στωική κοσμολογία)
- Μολονότι η κρίση αφορά στους ανθρώπους εδώ η γη δε γλυτώνει από την καταστροφή
 - Τα στοιχεία (στ. 10): ουράνια σώματα; Πνευματικές δυνάμεις; Τα φυσικά στοιχεία που συναπαρτίζουν τον κόσμο;

Καταστροφή ή μεταμόρφωση; (3)

- Το ρ. «λύω» ακόμη και την έννοια του διαλύω και αναλύω εμπεριέχει την έννοια της καταστροφής (βλ. ιδέες για απόλυτη διάλυση του κόσμου στα γνωστικά κείμενα και σε ορισμένους εκκλ. Συγγραφείς)
- Ο όρος «καινός» στην εποχή της ΚΔ χρησιμοποιείται και με τη σημασία του «νέος»

Μία εναλλακτική προσέγγιση (Ed. Adams)

- Η καταστροφή δε σημαίνει ότι η γη κι ο κόσμος γενικά κατανοούνται ως κάτι το αρνητικό (η εκπύρωση των Στωικών είναι μια θετική θεία πράξη)
- Η διάλυση της γης προετοιμάζει για ένα νέο μέλλον (δημιουργία ex vetere κι όχι ex nihilo)
- Η προσδοκία του τέλους έχει ηθικές προεκτάσεις: τα μέλη της Εκκλησίας πρέπει να αγωνιστούν να είναι άμωμα και να ζουν με ειρήνη
 - Shalom: α) κοινωνικές διαστάσεις, β) εσχατολογικό περιεχόμενο, γ) οικολογικές προεκτάσεις

Μία οικολογική ανάγνωση;

- Β΄ Πε 3, 5-13: μία δύσκολη περικοπή
- Ο δημιουργός ωστόσο ανακυκλώνει τη δημιουργία -> αυτό μπορεί να έχει θετικές προεκτάσεις για την στάση απέναντι στο περιβάλλον
- Η ειρήνη των μελών της Εκκλησίας μπορεί να αφορά και στο περιβάλλον
- Το τέλος είναι βέβαιο – αυτό δε σημαίνει την αδιαφορία απέναντι στη δημιουργία – εγρήγορση και σεβασμός του περιβάλλοντος μέσα από τον αγώνα για την πραγμάτωση της εσχατολογικής ειρήνευσης

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Αικατερίνη Γ. Τσαλαμπούνη. «Οικολογική Ερμηνεία της Καινής Διαθήκης. 11^ο μάθημα». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: : <http://opencourses.gr/courses/OCRS359/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Παπατζιλάκη Χριστίνα
Θεσσαλονίκη, Εαρινό Εξάμηνο 2013-2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

